

וְכֵן וְנִכְלְלוּ מִיָּמֵי עַם אֲשֶׁר
וְאֲבָרְהָם לֹא הָיָה שְׁלָם עַד עַכְשָׁיו,
שֶׁהַתְּעִיב לְעִשׂוֹת דִּין וְלִהְתִּיקֵנוּ
בְּמִקְוֵמוֹ.

וְכֵן יָמֵי לֹא הָיָה שְׁלָם עַד עַכְשָׁיו
שֶׁנִּכְלְלוּ מִיָּמֵי עַם אֲשֶׁר וְאֲשֶׁר עִם
מִיָּמֵי, וּמִשׁוּם כִּי וְהֵאֱלֹהִים נִסָּה
אֶת אֲבָרְהָם וְלֹא אֶת יִצְחָק,
שֶׁהִזְמִין אֲבָרְהָם לְהַפְלִיל עִם דִּין.
וְכִשְׁעָשָׂה אֶת זֶה, נִכְנַס אֲשֶׁר עִם
מִיָּמֵי וְנִשְׁלַם זֶה עִם זֶה. וְזֶה עֹשֶׂה
הַדִּין לְהַפְלִיל זֶה עִם זֶה. וְאִזּוֹ יֵצֵר
הָרַע בֶּאֱלֹהִים עַל אֲבָרְהָם שֶׁלֹּא
הִשְׁתַּלֵּם כִּי־אֵינוֹ עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה דִין
בְּיִצְחָק. שֶׁיֵּצֵר הָרַע הוּא אַחֵר
הַדְּבָרִים וְהוּא בֶּאֱלֹהִים לְקַטְרֵג.

וְכֵן וְרָאָה סוּד הַדְּבָר. אִף עַל גַּב
שֶׁאֲמַרְנוּ שֶׁכְּתוּב אֲבָרְהָם וְלֹא
יִצְחָק, גַּם יִצְחָק נִכְלַל בְּפִסּוּק הַזֶּה
סוּד הַכְּתוּב וְהֵאֱלֹהִים נִסָּה אֶת
אֲבָרְהָם. לֹא כְּתוּב נִסָּה לְאֲבָרְהָם,
אֲלֵא אֶת אֲבָרְהָם, אֶת דְּוָקָא, וְזֶה
יִצְחָק. שֶׁהָיָה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
בְּגִבּוֹרָה הַתַּחֲתוֹנָה שׁוֹרָה. כִּי־
שֶׁנֶּעֱקֵד וְהַזְדַּמֵּן בְּדִין עַל יְדֵי
אֲבָרְהָם כִּי־אֵינוֹ, אִזּוֹ הַתְּעִיב
בְּמִקְוֵמוֹ יַחַד עִם אֲבָרְהָם וְנִכְלְלוּ
אֲשֶׁר עִם מִיָּמֵי וְעַל לְמַעְלָה, וְאִזּוֹ
נִמְצְאָה מַחְלֶקֶת כִּי־אֵינוֹ, מִיָּמֵי עִם
אֲשֶׁר.

כִּי [עֲשֶׂה] רָאָה אֵב רַחֲמָן שֶׁנֶּעֱשֶׂה
אֲכֹר? אֲלֵא כִּי שֶׁתִּמְצָא מַחְלֶקֶת
מִיָּמֵי עִם אֲשֶׁר וְלִהְתִּיעֵטֵר בְּמִקְוֵמוֹ
(כִּי־אֵינוֹ), עַד שֶׁבֶּא יַעֲקֹב וְהַכֵּל הַתַּתְּקֵן
כִּי־אֵינוֹ, וְנִעֲשׂוּ שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת
שְׁלָמִים וְנִתְקַנּוּ עֲלֵיוֹנִים
וְתַחֲתוֹנִים.

וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֵךְ. וְכִי אֵיךְ
יְכוּל אֲבָרְהָם שֶׁהוּא זָקֵן? אִם
תֹּאמַר מִשׁוּם שֶׁיִּצְחָק לֹא יֵצֵא
מִרְשׁוֹתוֹ כִּלְלֵ - יִפֶּה, אֲבָל כִּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (בְּמִדְבָר כ) קַח אֶת אֶהְרֹן וְאֶת

כִּמֹּה דַּאת אָמַר, (בְּמִדְבָר כ) קַח

בְּאֲשֶׁר אֲשֶׁר. וְאֲבָרְהָם לֹא הָיָה שְׁלָם עַד הַשְּׁתָּא
דַּאתְעִיב לְמַעְבַּד דִּינָא וְלֹאֲתִקְנָא לִיה
בְּאֲתֵרִיה.

וְכֵן יוֹמוֹי לֹא הָיָה שְׁלָם עַד הַשְּׁתָּא
דַּאתְפְּלִיל מִיָּמֵי אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֲשֶׁר
בְּמִיָּמֵי, וּבְגִין כִּי וְהֵאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אֲבָרְהָם
וְלֹא אֶת יִצְחָק, דַּאֲזַמִּין אֲבָרְהָם לְאֲתִפְלִיא
בְּדִינָא, וְכֵן עֲבִיד דָּא, עֲאֵל אֲשֶׁר אֲשֶׁר בְּמִיָּמֵי
וְאֲשֶׁתִּלִּים דָּא עִם דָּא. וְדָא עֲבִיד דִּינָא
לְאֲתִפְלִיא דָּא בְּדָא. וְכֵן יֵצֵר הָרַע אֲתָא
לְקַטְרֵגָא עֲלֵיהּ דַּאֲבָרְהָם דִּלְא אֲשֶׁתִּלִּים
כִּי־אֵינוֹ יְאוֹת עַד דִּי־עֲבִיד דִּינָא בְּיִצְחָק. דִּי־יֵצֵר
הָרַע אַחֵר הַדְּבָרִים אִיהוּ וְאֲתָא לְקַטְרֵגָא.

וְתָא חֲזִי רְזָא דְמַלְאָה, אִף עַל גַּב דְּקַאֲמַרְן
דַּאֲבָרְהָם כְּתִיב וְלֹא יִצְחָק, יִצְחָק נְמִי
אֲתִפְלִיל בִּיהּ בְּהַאי קָרָא, רְזָא דְכְּתִיב
וְהֵאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אֲבָרְהָם. נִסָּה לְאֲבָרְהָם
לֹא כְּתִיב אֲלֵא אֶת אֲבָרְהָם אֶת דִּי־יִקָּא וְדָא
יִצְחָק. דִּהָא בְּהַאי שְׁעָתָא בְּגִבּוֹרָה תַּתְּאָה
שְׂרִיא, כִּי־נִסָּה דַּאתְעִיב וְאֲזַדְמֵן בְּדִינָא עַל יְדֵי
דַּאֲבָרְהָם כִּי־אֵינוֹ יְאוֹת, כִּי־נִסָּה אֲתֵעִיב בְּאֲתֵרִיה
בְּהַדִּיָּה דַּאֲבָרְהָם וְאֲתִפְלִילוּ אֲשֶׁר אֲשֶׁר בְּמִיָּמֵי
וְסִלְקוּ לְעִילָא, וְכֵן אֲשֶׁתִּפַּח מַחְלוּקַת
כִּי־אֵינוֹ יְאוֹת מִיָּא בְּאֲשֶׁר.

מִאֲן (עֲבִיד) חֲמָא אֲפָא רַחֲמָנָא דַּאתְעִיב
אֲכֹר. אֲלֵא בְּגִין לְאֲשֶׁתִּפַּח מַחְלוּקַת
מִיָּא בְּאֲשֶׁר וְלֹאֲתֵעִיב בְּאֲתֵרִיהוּ (דִּי־אֵינוֹ כִּי־אֵינוֹ
יְאוֹת), עַד דַּאתָּא יַעֲקֹב וְאֲתַתְּקֵן כִּי־אֵינוֹ כִּי־אֵינוֹ
יְאוֹת וְאֲתֵעִיב דִּי תִלְתָּא אֲבָהֵן שְׁלָמִין
וְאֲתַתְּקֵנוּ עֲלָאי וְתַתְּאֵי:

וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֵךְ. וְכִי הֵי־אֵיךְ יְכוּל
אֲבָרְהָם דַּאִיהוּ סְבָא. אִי תִימָא בְּגִין
דִּי־יִצְחָק לֹא נִפִּיק מִרְשׁוֹתֵיהּ כִּלְלֵ, יְאוֹת, אֲבָל